

Vzdělávací program nástavbového oboru^{*} UROGYNEKOLOGIE

1	Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru	1
2	Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru	2
2.1	Specializovaný výcvik – v délce minimálně 12 měsíců	2
2.2	Teoretická část vzdělávacího programu.....	3
3	Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů	4
4	Všeobecné požadavky.....	6
5	Hodnocení vzdělávání v nástavbovém oboru.....	7
6	Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní odbornou způsobilost	7
7	Charakteristika akreditovaného zařízení.....	8
7.1	Akreditovaná zařízení (AZ)	8
7.2	Vysvětlivky – požadavky na akreditované zařízení.....	10
8	Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální a technické vybavení pro jejich realizaci	11
8.1	Charakteristika vzdělávacích aktivit	11
9	Doporučená literatura.....	16

* Certifikovaný kurz (název „nástavbový obor“ vyplývá z legislativní zkratky dle vyhlášky č. 185/2009 Sb., o oborech specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů a oborech certifikovaných kurzů).

1 Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru

Cílem vzdělávání v nástavbovém oboru urogynekologie je na základě všeobecné průpravy v gynekologii a porodnictví získání zvláštní odborné způsobilosti k úkonům prováděným v rámci diagnózy, prevence a terapie poruch funkce dolních močových cest a polohy a funkce pánevních orgánů.

2 Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru

Podmínkou pro zařazení do oboru urogynekologie je získání specializované způsobilosti v oboru gynekologie a porodnictví.

Vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle ustanovení § 79 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání může probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba. V tomto případě celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Celková délka přípravy v oboru urogynekologie je v minimální délce 12 měsíců, z toho

2.1 Specializovaný výcvik – v délce minimálně 12 měsíců

Část I.

a) povinná praxe

Akreditované zařízení		Počet měsíců
urogynekologie ^{1), 2)} – poskytovatel zdravotních služeb zabývající se diagnózou a léčbou inkontinence moče a descenzu pánevních orgánů všemi metodami uvedenými v logbooku		12
z toho	urogynekologie ¹⁾ – poskytovatel zdravotních služeb s akreditací I. typu – zabývající se léčbou inkontinence moče a descenzu	9
	urogynekologie ²⁾ – poskytovatel zdravotních služeb s akreditací II. typu s akreditací EBCOG pro urogynekologii (European Board and College of Obstetrics and Gynaecology) – zabývající se léčbou inkontinence moče a descenzu všemi metodami	3

b) doporučená doplňková praxe

Akreditované zařízení	Počet měsíců
urologie ^{3), 4)}	3

Výcvik probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných fyzických nebo právnických osob, kteří získali akreditaci podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 95/2004 Sb.“).

Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit prostřednictvím více smluvních poskytovatelů zdravotních služeb, pokud je nezajistí v celém rozsahu jeden poskytovatel zdravotních služeb. Poskytovatel zdravotních služeb nebo jiná fyzická nebo právnická osoba,

kteřé nemá akreditaci, musí být akreditována v rámci akreditačního řízení žadatele dle ustanovení § 14 odst. 2 písm. c) zákona č. 95/2004 Sb.

Poskytovatel zdravotních služeb splňuje personální zabezpečení dle vyhlášky č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 99/2012 Sb.“) a minimální technické a věcné vybavení dle vyhlášky č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 92/2012 Sb.“).

Poskytovatel zdravotních služeb disponuje náležitým personálním a přístrojovým vybavením a zázemím pro školence a splňuje i další minimální podmínky uvedené v požadavcích na akreditovaná zařízení (dále jen „akreditované zařízení“).

2.2 Teoretická část vzdělávacího programu

Část II.

c) účast na vzdělávacích aktivitách – povinná

Kurzy, semináře	Počet dní
kurz Lékařská první pomoc ⁵⁾	3
kurz Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace ⁵⁾	2
kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí ⁵⁾	1
kurz Radiační ochrana ⁶⁾	1
účast na mezinárodním nebo národním sympoziu nebo workshopu zaměřeného na problematiku urogynekologie	1x ročně

Pokud školenc absolvoval kurzy Lékařská první pomoc a Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace v rámci jiného vzdělávacího programu v době ne delší než 5 let, nemusí být absolvovány znovu a započítají se.

Pokud školenc absolvoval kurzy Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí a Radiační ochrana v rámci jiného vzdělávacího programu v době ne delší než 10 let, nemusí být absolvovány znovu a započítají se.

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů

O průběhu vzdělávacího programu je veden záznam o provedených výkonech (logbook) a průkaz odbornosti lékaře (odborný index). Potvrzené výkony musí být doložitelné ve zdravotnické dokumentaci. Počet výkonů uvedený v logbooku je stanoven jako minimální. Předpokládá se absolvování nebo asistence u takového počtu výkonů, aby školenec zvládl danou problematiku jak po teoretické, tak i po praktické stránce.

- Znalost: základní porozumění tématům ne zcela běžně užívaným v klinické urogynekologické praxi.
- Detailní znalost: porozumění důležitým aspektům témat, která mohou být podrobněji známa specialistům v jiném oboru (např. urologům).
- Vyčerpávající znalost: úplné porozumění tématům, která jsou důležitá v klinické urogynekologické praxi.

Teoretické znalosti

Anatomie	<ul style="list-style-type: none"> • Komplexní znalost topografické anatomie pánve, břicha, pánevního dna, zejména pak ve vztahu k chirurgickým procedurám prováděným urogynekologem. • Detailní znalosti makroskopické anatomie a histologie relevantních kostí, kloubů, svalů, krevních i lymfatických cév, nervového zásobení. • Komplexní znalosti histologie pánevních orgánů.
Fyziologie	<ul style="list-style-type: none"> • Komplexní znalosti fyziologie inkontinence moči, mikce, prolapsu. • Detailní znalosti patofyziologie močové inkontinence a prolapsu.
Patologie	<ul style="list-style-type: none"> • Podrobné znalosti o: <ul style="list-style-type: none"> – infekcích močového traktu, – onemocněních uretry, – onemocněních měchýře, – močové inkontinenci, – uretrovaginálních píštělích, – inkontinenci stolice, – urogenitálním prolapsu.
Statistika a epidemiologie	<ul style="list-style-type: none"> • Podrobné znalosti o: <ul style="list-style-type: none"> – statistických analýzách a sběru dat v urogynekologii, – provádění a interpretaci klinických studií, – vlivech prostředí ve vztahu k urogynekologii.
Mikrobiologie	<ul style="list-style-type: none"> • Podrobné znalosti o úloze infekčních agens v urogynekologii.
Farmakologie	<ul style="list-style-type: none"> • Podrobné znalosti o vlastnostech, farmakodynamice, účinku, interakcích a rizicích farmakologických agens užívaných v urogynekologii.

Klinické znalosti

Urogynekologie	<ul style="list-style-type: none"> • Podrobné znalosti o epidemiologii, etiologii, prevenci, screeningu, diagnostických technikách, prognostických faktorech a klasifikaci urogynekologických onemocnění a jejich managementu, včetně primární a sekundární prevence.
Zobrazovací metody	<ul style="list-style-type: none"> • Detailní znalosti všech zobrazovacích modalit užívaných v urogynekologii včetně počítačové tomografie a magnetické rezonance spolu s indikacemi k nim a jejich interpretací.
Urodynamika	<ul style="list-style-type: none"> • Podrobné znalosti všech urodynamických technik užívaných v urogynekologii včetně indikací a interpretace.
Chirurgická léčba	<ul style="list-style-type: none"> • Podrobné znalosti a dovednosti důležitých chirurgických procedur užívaných v urogynekologii včetně indikací a interpretace. • Detailní znalosti a dovednosti všech chirurgických procedur užívaných v rekonstrukční chirurgii v urogynekologii. • Podrobné znalosti komplikací chirurgie v urogynekologii a podrobné znalosti o pooperační péči. • Znalosti aplikačních technik a komplikací anestézie a intenzivní péče, zkušenost s resuscitací dospělého. • Podrobné znalosti a zkušenosti s předoperačním hodnocením a přípravou k chirurgickému zákroku.
Neurochirurgická léčba	<ul style="list-style-type: none"> • Podrobné znalosti a zkušenosti s používáním nechirurgických postupů v urogynekologii, např. hormony, anticholinergika, antibiotika, elektrostimulace, bladder drill. • Podrobné znalosti fyzioterapeutických postupů užívaných v urogynekologii.
Psychologie	<ul style="list-style-type: none"> • Podrobné znalosti a zkušenosti s psychologickým managementem pacientů léčených pro urogynekologické obtíže. • Detailní znalost principů a zvládnání sexuálních dysfunkcí pacientů léčených pro urogynekologické obtíže.

Minimální počty výkonů

Výkony	Počet
Urogynekologická anamnéza s využitím dotazníků symptomatologických a QoL (Quality of Life)	100
Posouzení výbavnosti základních reflexů anogenitální oblasti	20
Fyzikální vyšetření se zaměřením na změny topiky a statiky malé pánve	100
Klinické testy (PWT)	40
Kalibrace a dilatace uretry	30
Uretroskopie, cystoskopie	60
Urodynamické vyšetření (cystometrie, profilometrie, uroflowmetrie – provedení a hodnocení)	100
Ultrazvukové vyšetření (vaginální, introitální, perineální)	100
Hodnocení nálezů a návrh léčby	100
Přední poševní plastika	30
Sutura análního svěrače	10
Zadní poševní plastika, rekonstrukce hráze	30
Závěs pochvy vaginální nebo abdominální cestou	10
Rekonstrukce předního kompartmentu s použitím sítě	5
Rekonstrukce zadního kompartmentu s použitím sítě	5
Úplná rekonstrukce a závěs pochvy s použitím sítě	5
Volná poševní páska pro inkontinenci moči	30
Kolpopexis Burch	3
Epicystostomie	10

4 Všeobecné požadavky

Absolvent nástavbového oboru:

- dle vyhlášky č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci (dále jen „vyhláška č. 98/2012 Sb.“) musí znát zdravotnickou dokumentaci používanou v oboru, návrh lázeňského léčení, hlášení onkologické, hlášení některých infekčních nemocí, hlášení o pracovním úrazu, hlášení nežádoucího účinku léčivých přípravků, náležitosti lékařské zprávy, dokumentaci pro potřeby pojišťoven,
- dle vyhlášky č. 297/2012 Sb., o náležitostech Listu o prohlídce zemřelého, způsobu jeho vyplňování a předávání místům určení, a o náležitostech hlášení ukončení těhotenství porodem mrtvého dítěte, o úmrtí dítěte a hlášení o úmrtí matky (vyhláška o Listu o prohlídce zemřelého), ve znění pozdějších předpisů musí znát list o prohlídce zemřelého,
- má znalosti základních právních předpisů platných ve zdravotnictví, systému zdravotní péče a posudkového lékařství,

- má schopnost týmové práce, hodnocení vlastních schopností a je ochotný převzít zodpovědnost.

5 Hodnocení vzdělávání v nástavbovém oboru

Vzdělávání probíhá pod vedením přiděleného školitele na akreditovaném zařízení.

- a) Sebehodnocení
 - školeneц je povinen zaznamenávat do logbooku míru dovedností při vykonávání předepsaných úkonů dle svého úsudku, zaznamenává též názory na spolupráci a vztahy se školitelem.
- b) Průběžné hodnocení školitelem
 - školitel je povinen zaznamenávat do logbooku v pravidelných šestiměsíčních intervalech své hodnocení školence při vykonávání předepsaných úkonů. Součástí hodnocení je i přístup školence k pacientům a spolupracovníkům.
- c) Předpoklad přístupu k závěrečné zkoušce
 - absolvování požadované praxe potvrzené všemi školiteli se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí,
 - předložení potvrzení o provedených kompletních výkonech v logbooku,
 - minimálně jedna původní práce v recenzovaném časopise,
 - potvrzení o absolvování kurzů, vědeckých a vzdělávacích akcí (viz tab. Část II.).
- d) Vlastní závěrečná zkouška
 - písemný test,
 - 3 odborné otázky z oboru urogynekologie,
 - obhajoba – diskuse nad publikovanou prací.

6 Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní odbornou způsobilost

Absolvováním nástavbového oboru zdravotničtí pracovníci získávají zvláštní odbornou způsobilost pro vymezené činnosti, které prohlubují získanou specializovanou způsobilost.

Absolventi jsou oprávněni k úkonům prováděným v rámci diagnózy, prevence a terapie poruch funkce dolních močových cest a polohy a funkce pánevních orgánů.

7 Charakteristika akreditovaného zařízení

Zdravotnické zařízení, v němž je poskytovatel zdravotních služeb oprávněn poskytovat zdravotní péči musí být akreditováno (ustanovení § 13 zákona č. 95/2004 Sb.). Akreditované zařízení zajišťující výuku školenců musí zajistit školení absolvování vzdělávacího programu. K tomu slouží řádné a plné zapojení školence do práce (včetně účasti na poskytování zdravotní péče v době od 16.00 hodin do 7.00 hodin a v sobotu a neděli a ve svátek minimálně 1x týdně) a dále umožnění studia a pobytu na jiném akreditovaném zařízení, které může poskytovat část přípravy, která není dostupná ve vlastním akreditovaném zařízení. Smluvní spolupráce je doložena v žádosti o udělení/prodloužení akreditace (poskytovatel zdravotních služeb nebo jiná fyzická nebo právnická osoba, které nemá akreditaci, musí být akreditována v rámci akreditačního řízení žadatele dle ustanovení § 14 odst. 2 písm. c) zákona č. 95/2004 Sb.). Minimální podmínky AZ jsou dány splněním jak personálního zabezpečení dle vyhlášky č. 99/2012 Sb., tak splněním technického a věcného vybavení dle vyhlášky č. 92/2012 Sb. Vzhledem k rozdílnému rozsahu a obsahu přípravy se rozlišují následující typy zařízení, na kterých praxe probíhá dle ustanovení § 5 odst. 6 zákona č. 95/2004 Sb.

Nedílnou součástí žádosti o udělení akreditace je plán přípravy školence.

7.1 Akreditovaná zařízení (AZ)

7.1.1 Akreditované zařízení I. typu – ambulantní nebo lůžkové zařízení

<p>Personální požadavky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má specializovanou způsobilost v oboru gynekologie a porodnictví a nejméně 10 let výkonu povolání lékaře v oboru urogynekologie nebo má osvědčení o splnění požadavků vzdělávacího programu urogynekologie nebo zvláštní odbornou způsobilost v oboru urogynekologie, z toho alespoň 3 roky praxe od získání zvláštní odborné způsobilosti v oboru urogynekologie a s minimálním úvazkem ve výši 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb. • Poměr školitel/školence – 1:2. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem. • Spolu se žádostí o udělení/prodloužení akreditace je nutno předložit plán plnění povinností stanovených vzdělávacím programem. Pokud AZ zajišťuje více než jednu část, vždy výukový plán předkládá.
<p>Materiální a technické vybavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vybavení AZ dle vyhlášky č. 92/2012 Sb. • Vybavení zařízení dle standardů personálního a přístrojového vybavení: <ul style="list-style-type: none"> – urodynamické zařízení, – cystoskop, – ultrazvuk, – kalibrační sondy.
<p>Organizační a provozní požadavky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vybavení AZ dle vyhlášky č. 99/2012 Sb. • Provedené výkony: <ul style="list-style-type: none"> – ultrazvukové vyšetření dolních cest močových prokazatelně provedených ročně..... min. 250, – urodynamické vyšetření ročně..... min. 100,

	<ul style="list-style-type: none"> - operace pro močovou inkontinenci ročně..... min. 75, - operace pro sestup pánevních orgánů ročně min. 50. • Konzervativní léčba v urogynékológii v celém rozsahu.
--	---

7.1.2 Akreditované zařízení II. typu s akreditací EBCOG pro urogynékológii (European Board and College of Obstetrics and Gynaecology) – lůžkové zařízení

Personální požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má specializovanou způsobilost v oboru gynékológie a porodnictví a nejméně 10 let výkonu povolání lékaře v oboru urogynékológie nebo má osvědčení o splnění požadavků vzdělávacího programu urogynékológie nebo zvláštní odbornou způsobilost v oboru urogynékológie, z toho alespoň 3 roky praxe od získání zvláštní odborné způsobilosti v oboru urogynékológie a s minimálním úvazkem ve výši 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb. • Poměr školitel/školenec – 1:2. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem. • Spolu se žádostí o udělení/prodloužení akreditace je nutno předložit plán plnění povinností stanovených vzdělávacím programem. Pokud AZ zajišťuje více než jednu část, vždy výukový plán předkládá. • Nutná spolupráce dalších zdravotnických pracovníků, jejichž zařazení a činnost vyplývá ze vzdělávacího programu oboru urogynékológie: <ul style="list-style-type: none"> - všeobecná zdravotní sestra ovládající urodynamické vyšetření.
Materiální a technické vybavení	<ul style="list-style-type: none"> • Vybavení AZ dle vyhlášky č. 92/2012 Sb. • Vybavení zařízení dle standardů personálního a přístrojového vybavení: <ul style="list-style-type: none"> - urodynamické zařízení, - cystoskop, - ultrazvuk, - kalibrační sondy.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Vybavení AZ dle vyhlášky č. 99/2012 Sb. • Provedené výkony: <ul style="list-style-type: none"> - ultrazvukové vyšetření dolních cest močových prokazatelně provedených ročně..... min. 500, - urodynamické vyšetření týdně..... min. 5, - operace pro močovou inkontinenci ročně..... min. 150, - operace pro sestup pánevních orgánů ročně min. 100. • Konzervativní léčba v urogynékológii v celém rozsahu.

7.2 Vysvětlivky – požadavky na akreditované zařízení

- 1) Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem nástavbového oboru urogynekologie, a to v části „akreditované zařízení I. typu“.
- 2) Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem nástavbového oboru urogynekologie, a to v části „akreditované zařízení II. typu“.
- 3) Poskytovatel zdravotních služeb je akreditován pro společné stáže vzdělávacího programu tohoto i jiného oboru v rámci vlastního zdravotnického zařízení nebo smluvního poskytovatele zdravotních služeb.
- 4) Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem urologie, a to v části „akreditované zařízení I. typu“.
- 5) ... v jakémkoliv vzdělávacím programu.
- 6) ... absolvování se týká lékařů, kteří při výkonu povolání pacientům pouze indikují lékařské ozáření, tzn. nejsou radiačními pracovníky, resp. aplikujícími odborníky a nemají zvláštní odbornou způsobilost podle zákona č. 18/1997 Sb., „atomový zákon“, ve znění pozdějších předpisů.

8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální a technické vybavení pro jejich realizaci

8.1 Charakteristika vzdělávacích aktivit

8.1.1 Program kurzu Lékařská první pomoc

Předmět	Minimální počet hodin
Náhlá zástava krevního oběhu, incidence, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace včetně defibrilace (Basic Life Support a Advanced Cardiac Life Support).	2
Bezvědomí nejasného původu, křeče, synkopa; náhlé cévní mozkové příhody, diagnostické postupy, terapeutické okno, trombolýza systémová, intraarteriální.	2
Dušnost, hlavní příčiny: respirační etiologie – astma bronchiale, status astmaticus, inhalační trauma atd., kardiovaskulární etiologie – kardiální selhávání, astma cardiale, edém plic, embolie plicnice, zvláštní stavy: tonutí a utonutí, strangulace atd., diagnóza, dif. dg., terapeutické postupy, principy umělé plicní ventilace.	2
Bolesti na hrudi, akutní koronární syndrom, principy a indikace trombolýzy, PTCA (Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty), závažné dysrytmie a terapeutické přístupy.	2
Traumatologie – těžké úrazy, úraz hlavy, páteře, hrudníku, dutiny břišní, končetin, polytrauma, poranění el. proudem, termická poranění, hlavní zásady ATLS (Advanced Trauma Life Support).	2
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.	1
Hromadný výskyt raněných, hlavní zásady BATLS (Battlefield Advanced Trauma Life Support).	1
Integrovaný záchranný systém a krizová logistika.	1
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.	2
Extramurální porod, péče o novorozence a matku, gynekologické akutní stavy.	1
Praktická výuka.	4
Ověření znalostí testem.	
Celkem	20

Personální a technické zabezpečení kurzu Lékařská první pomoc**Personální zabezpečení**

- Lékaři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru urgentní medicíny a praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.
- Garant kurzu má nejvyšší vzdělání v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.
- Účastníci kurzu obdrží současně s pozvánkou do kurzu na CD učební texty Lékařská první pomoc k seznámení s tématy, což umožní ve stanovené době probrat tak rozsáhlou a náročnou problematiku.

Technické zabezpečení

- Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.
- Učebna pro praktickou výuku s vybavením: manekýn (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem sledovaných vitálních funkcí (zejména respiračních a oběhových) k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat do PC a závěrečné vyhodnocení.
Model musí umožnit nácvik:
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí vzduchovodů, Combi-tubusu, laryngeálního tubusu, laryngeální masky (včetně intubační) a různými technikami tracheální intubace,
 - umělé plicní ventilace z plic do plic ústy, přes masku, ručním dýchacím přístrojem/transportním ventilátorem,
 - nácvik intubace dětí/novorozenců a umělou plicní ventilaci,
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest koniopunkcí, minitracheotomií (krikotomií),
 - punkci pneumotoraxu,
 - zajištění vstupu do krevního řečiště – punkci a kanylaci periferní žíly, centrální žíly (subclavia, jugularis int.), v. femoralis a různé techniky intraoseálního přístupu,
 - diagnostiky simulovaných poruch rytmu na kardioskopu a volbu farmako- a elektroimpulzoterapie.
- Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí. Pro objektivní hodnocení je nezbytné pracovat alespoň s ověřeným kvazistandardizovaným testem.

8.1.2 Program kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Předmět	Minimální počet hodin
Legislativa.	8
Základní právní předpisy ve zdravotnictví a jejich hierarchie.	
Organizace a řízení zdravotnictví.	
Rozhodování pacienta (informovaný souhlas, odmítnutí péče).	
Poskytování zdravotní péče bez souhlasu, omezovací prostředky.	
Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků.	
Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací.	
Náležitá odborná úroveň (lege artis).	
Stížnosti ve zdravotnictví.	
Právní odpovědnost lékaře a poskytovatele zdravotních služeb.	
Poskytování zdravotní péče v Evropské unii a přeshraniční zdravotní péče.	
Systém veřejného zdravotního pojištění.	2
Zdravotní služby hrazené ze zdravotního pojištění.	
Plátcí zdravotního pojištění, práva a povinnosti pojištěnců.	
Systém úhrad zdravotní péče.	
Systém sociálního zabezpečení a lékařská posudková služba.	2
Nemocenské pojištění.	
Důchodové pojištění.	
Sociální pomoc a sociální služby.	
Lékařská etika.	2
Etické kodexy, etické chování zdravotnických pracovníků.	
Základní principy a etické zásady.	
Etické problémy současné medicíny.	
Komunikace ve zdravotnictví.	2
Základní principy a specifika.	
Komunikace mezi zdravotnickými pracovníky, pacientem a osobami jemu blízkými.	
Krizová komunikace.	
Celkem	16

Personální a technické zabezpečení kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace**Personální zabezpečení**

- Minimálně 2 lektori se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, s právnickým vzděláním a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let. Lektori zdravotnického práva dokládají přehled publikační činnosti za posledních 5 let a pedagogickou činnost.
- Součástí lektorského týmu musí být lektori s ukončeným vysokoškolským vzděláním příslušného zaměření a nejméně 5letou odbornou praxí v oblasti přednášeného tématu (etika, komunikace a sociální zabezpečení).

Technické zabezpečení

- Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením; poskytnutí studijních textů Základy zdravotnické legislativy, event. jiné.

8.1.3 Program kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí

Předmět	Minimální počet hodin
Škodlivé užívání NL a závislostí na NL v ČR.	1
Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.	1
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislostí na NL.	1
Problematika škodlivého užívání NL a závislostí na NL ve specifických podmínkách jednotlivých medicínských oborů, možnosti prevence.	2
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.	1
Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.	1
Závěr kurzu, diskuse.	1
Celkem	8

Personální a technické zabezpečení kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí**Personální zabezpečení**

- Lektori se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru návykové nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.

Technické zabezpečení

- Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

8.1.4 Program kurzu Radiační ochrana

Předmět	Minimální počet hodin
a) Účinky ionizujícího záření na živé systémy, charakter deterministických a stochastických účinků. Veličiny a jednotky používané pro potřeby radiační ochrany.	1
b) Systém radiační ochrany, aplikace základních principů radiační ochrany do soudobé koncepce a legislativy EU a ČR.	1
c) Radiační zátěž obyvatel z různých zdrojů ionizujícího záření. Specifický charakter lékařského ozáření, velikosti dávek pacientům pro typické radiologické postupy.	1
d) Úloha lékařů indikujících vyšetření nebo léčbu s využitím zdrojů ionizujícího záření – význam indikačních kritérií (Věstník MZ, částka 11, Listopad 2003).	1
e) Zásady pro uplatňování požadavků radiační ochrany pacientů při provádění a řízení zdravotnických výkonů s použitím zdrojů ionizujícího záření – optimalizace radiační ochrany při lékařském ozáření (diagnostické referenční úrovně, princip ALARA „As Low As Reasonably Achievable“).	1
f) Praktické metody ochrany radiačních a ostatních pracovníků, ostatních pacientů a obyvatel při využívání zdrojů ionizujícího záření ve zdravotnickém zařízení (kontrolované a sledované pásmo, systém monitorování, vedení dokumentace, program zabezpečování jakosti).	1
g) Odpovědnost za zajištění požadavků radiační ochrany při využívání zdrojů ionizujícího záření v lékařství: úloha indikujícího lékaře, aplikujícího odborníka, radiologického fyzika. Význam soustavného dohledu dohlížející osobou a osobou s přímou odpovědností.	1
h) Pracovní-lekářská péče o radiační pracovníky. Lékařská pomoc lidem ozářeným v důsledku radiační nehody.	1
Celkem	8

Personální a technické zabezpečení kurzu Radiační ochrana

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody, specializací v oboru radiologický fyzik, případně se specializací v radiační ochraně (Státní ústav radiační ochrany (dále jen „SÚRO“), Státní úřad pro jadernou bezpečnost (dále jen „SÚJB“)) pro předměty v bodech a), b), c), e), f) a g). • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody, neuroradiologie a dětská radiologie pro předmět v bodě d). • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru pracovní lékařství, radiologie a zobrazovací metody, případně se specializovanou způsobilostí v radiační ochraně (SÚRO, SÚJB) pro předmět v bodě h).
Technické zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením; poskytnutí výukových materiálů.

9 Doporučená literatura

Doporučená literatura

CARDOZO, L., STASKIN, D. *Textbook of Female Urology And Urogynecology*. 2nd ed. Abingdon: Informa Healthcare, 2006. ISBN 978-1-84184-358-2.

DIETZ, H.P., HOYTE, L.P.J., STEENSMA, A.B. *Atlas of Pelvic Floor Ultrasound*. London: Springer-Verlag London Limited, 2008. 137 s. ISBN 978-1-84628-584-4.

DWYER, P.L. *Atlas of urogynecological endoscopy*. London: Informa Healthcare, 2007. 189 s. ISBN 10-1-84184-540-X.

HALAŠKA, M. aj. *Urogynekologie*. Praha: Galén, 2004. 256 s. ISBN 80-7262-272-2.

MARTAN, A. a kol. *Nové operační a léčebné postupy v urogynekologii. Řešení stresové inkontinence moči, defektů pánevního dna a OAB u žen*. 2. rozšířené a přepracované vydání. Praha: Maxdorf 2013. 230s. ISBN 978-80-7345-348-0.

MARTAN, A., aj. *Inkontinence moči u žen a její medikamentózní léčba. Průvodce ošetřujícího lékaře*. 2.vyd. Praha: Maxdorf, 2006. 83 s. Farmakoterapie v praxi. ISBN 80-7345-094-1.

MARTAN, A., MAŠATA, J., HALAŠKA, M. *Inkontinence moči a ultrazvukové vyšetření dolního močového ústrojí u žen*. Praha: PanMed, 2001. 190 s. ISBN 80-903049-0-7.

RAZ, S., RODRIGUEZ, L. *Female Urology*. 3rd ed. Philadelphia: Saunders Elsevier, 2008. 1038 s. ISBN 978-1-4160-2339-5.

Internetové odkazy

www.euni.cz (modul urogynekologie)